

Behovet av svenska i arbetslivet

Fotot taget i staden Bamenda i Kamerun. Klänningstyget är designat för internationella kvinnodagen som är en väldigt viktig dag för kvinnorna i Kamerun.

En god grund i svenska underlättar många situationer i arbetslivet. Det är svårt att se in i framtiden när vi lever i en värld som förändras så otroligt snabbt. Ingen kan med säkerhet veta hur världen ser ut om 20 år. Många av de vuxna som studerar svenska idag trodde aldrig att de skulle behöva svenska i sitt arbete.

Svenska behövs inte bara i Finland och Norden utan också på andra håll i världen. Nordborna samarbetar på internationella möten, där de dras till varandra. De nordiska länderna har mycket gemensamt. Ingenjören Ari från Finland hade nog aldrig anat att han skulle använda svenska mer än engelska och spanska när han åkte till Mexico för ett installationsarbete och stannade där i ett antal veckor. Han kunde ju inte på förhand veta att de andra montörerna var från Sverige och Norge. Inköparna för ett större bolag i Finland åker varje år till Miami och träffar där andra nordbor som de samarbetar med under mässan. De är förberedda och vet att de under en vecka i USA kommer att behöva mycket svenska. Vi ska alltså inte stirra oss blinda på att svenskan bara behövs i Finland och Norden.

Vad är viktigt när det gäller svenska språkets användning i arbetslivet? Främst efterfrågas de muntliga kunskaperna i arbetslivet. Småprat, småpratsfraselogi och kännedom om skillnader i kulturerna även om de må vara små. De enklaste småpratsfraserna borde sitta i ryggmärgen så att sakinnehållet på

”Vi ska inte stirra oss blinda på att svenskan bara behövs i Finland och Norden.”

mötet, middagen eller var nu kommunikationen sker, blir det som kräver mest tankearbete. Småpratet förenar människor, för visst är det härligt att tillsammans med svenskspråkiga i tåg-vagnen kunna beklaga sig över det eviga snöandet och tågförseningarna. Här har vi verkligen något gemensamt och känslan av det värmer i snöblåsten och

vinterkyllan. I Finland har vi möjlighet att använda svenskan även utanför arbetslivet. Bara inte finlandssvenskarna byter till finska, vilket tyvärr ofta händer. Talspråket består av väldigt många slangord och det är många som missat innebörden i ett samtal med vardagliga ord. Det finns till och med vuxna som börjar studera svenska och för första gången hör ordet fika. Nästan det viktigaste ordet i arbetslivet. Tänk er att missa fikapausen och fikahörnan. Det gäller att hålla språket uppdaterat. Språket lever och alla vill inte använda ord som idag känns ålderdomliga i Sverige. Svenskarnas diskussionsivert är något som man i Finland ofta förundras över. Man frågar sig, hur många möten ska det behövas innan ett beslut fattas? Och måste vi småprata i en halvtimme innan vi går till saken? När sedan diskussionen kommer igång kan svenskarnas mjuka formuleringar vara svåra att tyda. Ett nej kanske inte kommer fram så tydligt utan man får lära sig att läsa mellan raderna. Missförstånd kan uppstå. Det hade säkert varit fint att lära sig något om skillnaderna i ländernas kulturer på förhand. Många företagsledare betonar vikten av kulturkännedom.

Många vuxna som studerar svenska i arbetslivet frågar sig varför de inte fått lära sig rikssvenska ord i skolan. Det har hänt att vissa har stött på problem då de använt finlandssvenska ord i Sverige och blivit missförstådda. Vi har säkert alla hört om personer som blandat ihop orden semla och fralla. Det är heller inte alltid lätt att förstå de nordiska språken. På nordiska samarbetsmöten gäller det att förstå vad de andra nordborna säger och normalt finns ingen tolk på plats. Finska företag marknadsför och säljer sina produkter i de nordiska länderna. Det kan till och med vara svårt att förstå den talade svenskan. Skånskan och de sydliga svenska dialekterna skapar ofta ett frågande uttryck i den finskspråkigas ansikte och då är det lätt att samtalet övergår till engelska. Vid dessa tillfällen blir det litet överkurs med danskan men däremot är norskan något som de flesta efter litet studier klarar.

En vanlig kommentar bland vuxna som studerar svenska är: ”Nu skulle min gamla svensklärare höra mig”. De

är själva överraskade att de talar så flytande svenska och använder svenskan regelbundet. Många beklagar däremot att de inte kan tala bättre svenska, att de har ett begränsat ordförråd och bara kan enkla fraser. I arbetslivet kan sakinnehållet ofta vara väldigt krävande

”I Finland har vi möjlighet att använda svenskan även utanför arbetslivet.”

och språkkunskaperna räcker inte till. De arbetsrelaterade orden kommer ju ofta in i språket efter skolgången. Människorna är oerhört olika och vissa kämpar på och söker ord. Det är ju ändå själva kommunikationen som är viktig

och det är ingen större katastrof om det förekommer några grammatiska små fel i budskapet. Huvudsaken är att man vågar uttrycka sig på ett främmande språk.

Tolkning behövs i det dagliga livet mellan en svenskspråkig och finländsk myndighetsperson när det saknas ett gemensamt språk för kommunikation. Svenskan behövs i olika tolkningssituationer från vaggan till graven. I Finland finns lagar som förutsätter att myndigheterna använder tolktjänster. Det kan vara situationer som har livsviktig betydelse för personen i fråga som till exempel vid psykiatrisk vård och i domstolen. Sjukvårdspersonal studerar ibland svenska för att lättare klara situationer i vården. Svenskan behövs i våra domstolar där rättssäkerheten i processen bör säkerställas. Sist och slutligen kan det konstateras att det bara är en fördel att kunna svenska i arbetslivet och att man verkligen kan ha nytta av språket. ■

Fokus vastaa lukio-opetuksen haasteisiin

- Kiinnostavat tekstit ja videot tuovat intoa opiskeluun.
- Opiskelijaa rohkaistaan käyttämään kieltä.
- Digitaalisen yo-kokeen tehtävätyyppejä on mukana reilusti.
- Opettaja saa hyvät vaihtoehdot opetuksen ja arvioinnin tueksi.
- Kokeista on myös Abitti-versiot.
- Fokus-esitysmateriaalit kaikkiin kursseihin ovat ilmestyneet.

A-ruotsin Inne-sarja nyt Otavan valikoimassa!

Otava
Oppimisen
palvelut

Lue lisää: otava.fi/fokus

